

MAPE GRAĐANSKOG I OSOBNOG RAZVOJA

RECENZIJA

Kako bi od prvih školskih dana učenik uz pomoć svojih učitelja i roditelja imao mogućnost pratiti svoj napredak na jednom mjestu autorica je osmislila **Mapu građanskog i osobnog razvoja**. Rad autorice temeljen je na ishodima Građanskog odgoja i obrazovanja koji su propisani Nastavnim planom i programom i provode se kao međupredmetna tema u svim razredima osnovne i srednje škole.

Naziv mape u potpunosti odgovara sadržaju kojem je mapa namijenjena. Učenik započinje radom na svojoj mapi u prvom razredu i svake je školske godine nadograđuje uz pomoć svojih učitelja i roditelja. Mapa raste kao što raste dijete – učenik, svakog je dana sve bogatija novim znanjima, iskustvima te kontinuirano predstavlja jednog aktivnog građanina naše domovine.

Učeniku je omogućeno izražavanje i bilježenje svojeg mišljenja na razini školske, obiteljske, lokalne i domovinske zajednice. Osobito je kvalitetna ideja koja pruža mogućnost umetanja novinskih članka koji su jedna o potvrda provedbe određene učeničke aktivnosti, pohvalnica o ostvarenim postignućima, potvrda o volontiranju, sudjelovanjima na raznim natjecanjima i smotrama te humanitarnim i ekoakcijama. Na taj način učenik ima sve na jednom mjestu i u kasnijem periodu svojeg života (npr. studentskom) zatreba li mu bilo koja od potvrda, zna gdje ju je pohranio.

Također autorica naglašava i ulogu roditelja kao veoma važnog člana, suputnika u životu djeteta. Suputnika koji prati razvoj svojeg djeteta i svojim potpisima i postupcima za vrijeme školovanja podržava osobni razvoj svojeg djeteta i odobrava njegove aktivnosti u školskoj i široj zajednici. Ujedno i roditelj ima mogućnost/obvezu čuvati dokumente svojeg djeteta, a ova mapa je najbolje mjesto na koje ih roditelj može umetnuti i obogatiti mapu svojeg djeteta.

Na kraju svake školske godine roditelj zajedno s djetetom mapu kod kuće sprema u jedan registrator jer s početkom iduće školske godine učenik uzima naredni korak mape. Na taj način se rasterećuje težina *Mape osobnog razvoja*, a ujedno ono što je osobno vlasništvo svakog učenika ostaje u njegovom domu.

Autorica je prepoznala i istaknula veoma značajnu ulogu učitelja koji svojim vodstvom učenika kroz zadatke u mapu, uči i upućuje učenika kako učiti, kako naučeno samoprocijeniti te dokumentirati. Ujedno pruža mogućnost učitelju da sve aktivnosti koje sa svojim razredom u okviru Građanskog odgoja i obrazovanja provede, dokumentira na jednom mjestu. Učitelj tako ima mogućnost da na Satovima razrednika ili satovima drugih predmeta učeniku omogući da o provedenoj aktivnosti izrazi svoje mišljenje i zabilježi ga u mapu. S obzirom da učenik svoju mapu čuva u svojoj torbi, uvijek se nalazi uz njega, rad na zadacima dostupan je i predmetnim učiteljima u određenom razredu (učitelju stranog jezika, vjeroučitelju, voditelju izvannastavnih aktivnosti). Mapa građanskog i osobnog razvoja nije preopširna, nije preteška i ne opterećuje učeničku torbu. Učenik u njoj izražava svoju osobnost, kreativnost, čuva uspomene na određene aktivnosti i rado će je čuvati kao malo blago svoga odrastanja.

Mapa građanskog i osobnog razvoja u kojoj učenik može argumentirati svoje prijedloge i obrazložiti ih, izraziti svoje slaganje ili ne slaganje s nečim i svoj iskustveni put kroz svijet odrastanja dokumentirati na jednom mjestu, dobrodošla je i poželjna u hrvatskom odgojno-obrazovnom sustavu. Važno je reći da učitelju pruža više vremena za komunikaciju s učenicima jer ujedno učitelja rasterećuje od dijela pripreme radnih materijala.

Mapa je primjerena dobi učenika i usklađena s Nastavnim planom i programom za osnovne škole i u potpunosti prati predviđene ishode Građanskog odgoja i obrazovanja. Vrijedno je istaknuti da je autorica u Mapama među prvima stavila učenika u središte učenja. U središtu je učenik koji razmišlja, kreira, uči i originalan je u iznošenju svojeg mišljenja koje argumentira. Nit vodilja kroz mapu je suradnja, nenasilje, važnost mirjenja i rješavanja sukoba na dobrobit svih. Učenik se potiče i na samoprocjenu svojeg rada i doprinosa samopoštovanju i poštovanju drugih u zajednici.

Mapu građanskog i osobnog razvoja preporučam za rad s učenicima razredne nastave jer je to vrijedan radni materijal koji učenika uči kako učiti. Mapa se na kreativan i smislen način nadograđuje od 1. do 4. razreda i na jednom mjestu omogućava praćenje i dokumentiranje rada iz međupredmetne teme Građanskog odgoja i obrazovanja.

Nadnevak recenzije: 18. rujna 2017.

Recezent: Zdenka Novak

STRUČNI RAD I ISKUSTVO

u provedbi Građanskog odgoja i obrazovanja

Radim kao učiteljica razredne nastave u III. OŠ Čakovec. Imam 25 godina radnog iskustva u razredu. Moja škola je među prvima u RH sudjelovala u eksperimentalnoj provedbi Građanskog odgoja i obrazovanja (u školskoj godini 2012./2013. i 2013./2014.). Zbog kvalitetne provedbe i zapaženih rezultata III. OŠ kandidirana je za sudjelovanje na *2. ljetnoj akademiji Vijeća Europe – Živjeti ljudska prava* koja je održana u Crnoj Gori. Na navedenoj akademiji bila sam član radnog tima naše škole. Voditeljica sam izvannastavne družine Građanski odgoj i obrazovanje – Mali građani te koordinatorica za provođenje Građanskog odgoja i obrazovanja u školi. Godine 2014. bila sam član radnog tima koji je radio na izradi Programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole te je isti odobren od strane MZOS-a. Voditeljica sam i suradnica u realizaciji školskih projekata iz područja Građanskog odgoja i obrazovanja. Od 2011. vodim Županijsko stručno vijeće za Građanski odgoj i obrazovanje za OŠ Međimurske županije. Jedna sam od organizatorica Smotre iz područja Građanskog odgoja i obrazovanja – Projekt građanin za Međimursku i Varaždinsku županiju. Na Državnoj smotri Građanskog odgoja i obrazovanja – Projekt građanin sudjelujem kao član povjerenstva i kao voditelj projekata s učenicima naše škole. Svoja iskustva u radu na međupredmetnim temama Građanskog odgoja i obrazovanja, kao predavač, podijelila sam sa svojim kolegama učiteljima razredne i predmetne nastave na brojnim županijskim vijećima u Međimurskoj i Varaždinskoj županiji. U razredu potičem iskustveno učenje i nastojim učenike što bolje pripremiti za život u demokratskom društvu.

Zdenka Novak, dipl. učiteljica savjetnica